

Sprawozdanie

**Międzynarodowa konferencja z okazji 50. rocznicy *Ad gentes*
Rzym, 21-23 kwietnia 2015**

Franciszek Jabłoński

franusj@wp.pl

Z inicjatywy Papieskiego Uniwersytetu Urbaniana, Międzynarodowego Stowarzyszenia Misjologów Katolickich (International Association of Catholic Missiologists – IACM) oraz niemieckiej organizacji „Missio” w dniach od 21 do 23 kwietnia 2015 roku odbyła się międzynarodowa konferencja z okazji 50. rocznicy misyjnego dekretu *Ad gentes* II Soboru Watykańskiego.

Przedstawicielem papieża na konferencji był kard. Fernando Filoni, sekretarz Kongregacji Ewangelizacji Narodów. Prelegentami byli natomiast kardynałowie i biskupi z Filipin, Indii, Afryki oraz misjologdy, wykładowcy różnych uniwersytetów. W konferencji wzięło udział około 500 osób. Nie zabrakło również delegacji z Polski, którą tworzyli misjologdy: ks. prof. dr hab. Jan Górski, ks. dr Grzegorz Wita, ks. dr Franciszek Jabłoński oraz misjologdy pracujący w Rzymie: ks. dr Tadeusz Wojda SAC, ks. dr Marek Rostkowski OMI i ks. dr Andrzej Miotk SVD.

Organizatorzy konferencji w swoim zaproszeniu, oprócz planu konferencji, zamieścili kilka myśli wprowadzających w tematykę sympozjum. Punktem wyjścia tych rozważań uczynili cytat zaczerpnięty z przemówienia, które Benedykt XVI wypowiedział 21 października 2014 roku na Papieskim Uniwersytecie Urbaniana z okazji nadania auli uniwersyteckiej imienia Benedykta VI. Papież nawiązał do misyjnego mandatu Chrystusa:

„Zmartwychwstały Pan zlecił apostołom, a poprzez nich uczniom wszystkich czasów, niesienie swojego słowa aż po krańce ziemi i uczynienie wszystkich ludzi Jego uczniami. Sobór Watykański II, przyjmując w dekrete *Ad gentes* ustaloną

tradycję, głęboko uzasadnił zadanie misyjne i polecił je z odnowioną siłą współczesnemu Kościołowi. Czy jest ono nadal ważne?”.

Kontynuując tę myśl papieża organizatorzy konferencji zaznaczyli, że źródło misyjnego mandatu Jezusa zostało wyartykułowane w dokumentach soborowych. Dlatego wyrazili oni gotowość do wzmocnienia ducha misyjnego, który jest w Kościele i który został wyakcentowany w nauczaniu od okresu Soboru do encykliki *Evangelii gaudium*. Celem konferencji było nie tylko odczytanie na nowo tekstu dekretu *Ad gentes* jako doktryny, ale też reinterpretacja tego dokumentu w kontekście dynamizmu misji oraz transformacji, które miały miejsce we współczesnym świecie. Chodzi tu też o odczytanie przemian zachodzących w świecie w perspektywie Ewangelii. Ważne jest, aby poznać otaczający świat i zanieść mu Ewangelię Chrystusa. Konferencja ta miała na celu refleksję nad aktualną sytuacją pracy misyjnej, a także odnowienie zaangażowania na rzecz misji.

W ciągu trzech dni odkrywano główne obszary rozwoju misjologii i praktyki misyjnej od czasu publikacji *Ad gentes*. Prelegenci zaprezentowali 29 referatów dotyczących szerokiego spektrum zagadnień, takich jak: kontekst historyczny, zmieniające się okoliczności misji w świecie, natura nowych przedsięwzięć misyjnych podejmowanych w głównych rejonach kulturowych świata. Mówili oni o ludzkiej rzeczywistości dzisiejszych misji w Afryce, Azji i Europie. Konferencja dotyczyła także rozwoju teologii misji. Kilku uczestników, wśród nich kardynałowie Antonio Tagle (Manila) i Fernando Filoni, podkreśliło wagę myśli papieża Franciszka. Niektóre zagadnienia poruszane na konferencji wydawały się przyciągać szczególną uwagę. Należały do nich m.in. takie tematy, jak: misje w międzyreligijnym świecie, podejścia do animacji misyjnej, wewnętrzny związek między teologią pastoralną i misjologią, misyjna natura kolegalności episkopalnej oraz teologia międzykulturowa. Zdaniem uczestników konferencji właśnie te kwestie mogą stanowić obszary dalszych badań.

W trakcie sześciu odbytych sesji zaprezentowano poniższe zagadnienia. W pierwszej sesji, noszącej tytuł „II Sobór Watykański – nową wiosną Kościoła i misji”, poruszono następujące tematy: faza przygotowawcza Soboru w perspektywie misyjnej; udział świata misyjnego u początku dekretu *Ad gentes*; świat misyjny soborowego dokumentu *Ad gentes*.

Druga sesja, zatytułowana „II Sobór Watykański i istota misji”, omawiała takie tematy, jak: dekret *Ad gentes* jako odpowiedź na pro-

blemy i pytania skierowane do Kościołów; zwrot w Kościele: nowa perspektywa misyjna w dziele Soboru i w jego dokumentach; tajemnica zbawienia – oblicze Chrystusa w ewangelizacji; moralność oraz misje.

Kolejna sesja – „Przyjęcie *Ad gentes* na terytoriach misyjnych” – traktowała o następujących kwestiach: odnowienie pastoralne i katechetyczne oraz liturgiczne i eklezjologiczne po II Soborze Watykańskim w dziedzinie misji; nowy okres dla zgromadzeń – zakonów misyjnych; nowe struktury, nowa organizacja, prawo misyjne, Kościoły lokalne.

Czwarta sesja, nosząca tytuł „50 lat w tworzeniu misji”, poruszała takie tematy, jak: misyjni papieże od Pawła VI do Benedykta XVI – ewolucja magisterium a mandat *missio ad gentes*; zmiana świata, nowa scena geopolityczna, nowe perspektywy socjalne a misje; inkulturacja i nowa teologia misji; ekumenizm oraz dialog międzyreligijny na terytoriach misyjnych; kierunek teologiczny i potrzeba ewangelizacji; relacja misji do nowych wizji teologicznych; *Ad gentes* a wymiana międzykulturowa.

W piątej z kolei sesji pt. „Protagoniści drogi misyjnej” podjęto następujące tematy: Kościół lokalny od *Ad gentes* do *Inter gentes*: Lud Boży, diecezja, wspólnota parafialna, wspólnota chrześcijańska, biedni; biskupi i kapłani – perspektywa misyjna w formacji i życiu pastoralnym; życie konsekrowane dla misji; świeccy: rodzina, kobiety, młodzież; niechrześcijanie – troska i dynamizm misji; świat globalny i jego nowe oblicze: pluralizm religijny, relacja między ludźmi – od inkulturacji do interkultury.

Ostatnia sesja („Aktualna panorama misyjna dla nowej misji *ad gentes*”) traktowała o następujących kwestiach: Papieskie Dzieła Misyjne – perspektywa na przyszłość; świat globalny i jego nowe oblicze: urbanizacja, migracja oraz postmodernizm; misje w *Evangelii gaudium*. Po każdej sesji następowała krótka dyskusja.

Na omawianej konferencji referaty wygłosili: Fidel Gonzalez Fernandez, Sandra Mazzolini, Gianni Colzani, Cataldo Zuccaro, Luciano Meddi, Angelo Muroli, Jean Yawovi Attila, Gaetano Sabetta, Adrian Ndreca, Gloria Kenyufoon Wirba (Rzym, Urbaniana), Steven Bevans (USA), Roger Schroeder (USA), Fabrizio Bosin (Włochy), Baawobr Richard Kuua (Ghana), Savio Hon Tai Fai (Watykan-Tajwan), Mario Luigi Grignani (Włochy), Leonard Santedi Kinkupu (Kongo), Francis Vincent Anthony (Rzym), Selvister Pongnumutha (Indie), Luis Antonio Tagle (Filipiny), Bernardeth Caero (Boliwia), Giovanni Frizzi (Mozambik), Markus Lubber (Niemcy), Jan Dumon (Belgia), Andrew G. Reception (Filipiny), Fernando Filoni (Watykan), Alberto Trevisiol (Watykan), John F. Gorski (USA), Jose Mario Francisco (Filipiny).

Niewątpliwie ta naukowa, misjologiczna i międzynarodowa konferencja otworzyła nowy rozdział w relacjach między wspomnianymi trzema podmiotami organizacyjnymi. Budzi też nadzieję na dobrą współpracę między nimi. Wszak „misyjna podróż” wciąż trwa.

Po konferencji odbyło się spotkanie władz IACM. Zaplanowano je tak, by zbiegło się w czasie z Międzynarodową Konferencją na Papieskim Uniwersytecie Urbaniana. Głównym jego celem było ustalenie miejsca i tematu spotkania misjologów zrzeszonych w IACM w 2017 roku oraz zajęcie się statutowymi zadaniami Stowarzyszenia. Temat, jaki ustalono na wspomniane spotkanie, brzmi: „Świadectwo chrześcijańskie w wieloreligijnym świecie”. Nacisk zostanie położony na rolę, jaką odgrywa świadectwo chrześcijańskie w różnych regionach kulturowych, zwłaszcza w Azji. Istotą podjętej problematyki są też współczesne wyzwania misyjne: praktyczne, antropologiczne, duchowe oraz teologiczne. Na miejsce spotkania wyznaczono Bangkok, a przypadnie ono na trzeci tydzień lipca (w zależności od dostępności miejsc).

Zapowiedziano też, że opublikowane zostaną dokumenty dotyczące działalności IACM, które będą następnie rozsyłane do członków stowarzyszenia drogą mailową oraz publikowane na stronie internetowej (www.iacmcatholic.com). Ponadto członkowie IACM są zaproszeni do informowania o wydarzeniach związanych ze stowarzyszeniem oraz o pracach misjologicznych w instytutach w poszczególnych regionach.

Pierwsza międzynarodowa konferencja IACM oraz zebranie plenarne misjologów katolickich miało miejsce w Rzymie w 2000 roku, następne odbyło się w Boliwii (Cochabamba) w 2004 roku, kolejne w Polsce (Pieniężno) w 2007 roku. W 2010 roku konferencja miała miejsce na Filipinach (Manilia), a w 2013 roku odbyła się w Kenii (Nairobi). W czasie tego ostatniego spotkania miało miejsce walne zebranie i wybory nowego zarządu stowarzyszenia oraz przedstawicieli poszczególnych kontynentów. Do Nairobi przybyło z całego świata ponad 40 misjologów, w tym 4 Polaków: ks. Wojciech Kluj OMI (Warszawa), ks. Grzegorz Wita (Katowice), ks. Franciszek Jabłoński (Gniezno) i ks. Zdzisław Kruczek (Papua Nowa Gwinea).